Спичрайтинг

ДАЙЫНДАҒАН: ДҮЙСЕМБЕК АЙНҰР

ЭНЕРГЕТИКА ФАКУЛЬТЕТІ

ТЕКСЕРГЕН: АУБАКИРОВА САЛТАНАТ СОВЕТОВНА

ГРУППА: ЖЫЛУ ЭЕНЕРГЕТИКАСЫ 201

Спичрайтинг – бұл жұртшылық алдында оқылуға немесе айтылуға тиісті мәтінді, баяндаманы, сөзді дайындау үдерісі.

- Біріншіден, спичрайтинг – өз қызмет ету технологиясы, аясы, негізгі шарттары мен міндеттері бар, түрлі оқулықтар мен түрлі сала көзқарасында әр түрлі сипатқа ие PR-технологияның бір түрі.
- Екіншіден, спичрайтерлік – шығармашылық, жан-жақтылық және терең білімі мен шыдамдылықты қажет ететін мамандық.
- Үшіншіден, спичрайтер – мекеме мен лауазымды қызметкердің имиджі үшін тоқтаусыз жұмыс жасайтын маман

- Спичрайтинг – тіл білімін зерттеушілермен қатар психологтардың, әлеуметтанушылар мен саяси ғылымдардың да қызығушылығын тудыратын сала. Себебі спичрайтерлер саясаткерлер үшін маңызды қызметтердің барлығын атқаратын тұлғалар болып саналады. Көпшілік алдына шығып сөйлеу үшін кез келген саяси қызметкер алдымен өз спичрайтерлерімен немесе спичрайтерімен сөйлесіп, ақылдасып, алдын-ала дайындалған материалдармен таныс болып алады. Соднай кейін ғана ол көпшілік алдына шығады. Спичрайтинг – белгілі бір аудитория алдында айтуға немесе оқуға алдын ала мәтінді даярлау үдерісі. Бұл үдеріс барысында бірнеше кезеңдер мен белгілі бір жүйе бойынша жұмыс жасалады.

- Спичрайтер – өзге біреуге халық алдында сөйлейтін сөзін дайындап беретін тұлға.

- Спичрайтер аудиторияның мінез-құлқы мен, сөз сөйленетін жердің ерекшеліктерін ескереді. Осы тұста, ол мекеме басшысы мен тығыз қарым-қатынаста жұмыс жасайды. Яғни аудиторияға еңалдымен қандай мәселені, маңызды ақпаратты жеткізу керек? Аудитория оны естігенде қандай эмоцияны бастан кешіргені жөн? Бұл идея аудитория тарапынан қабылдана ма? Осы айтылған сөз, мекеменің негізгі медиа-ст ратегиясынан алшақтап кеткен жоқ па? Міне, осы сұрақтар төңірегінде спичрайтер жұмыс жасайды

Спичрайтерлет жұмыс алдында мынадай мақсаттарды ұстанады:

- 1. мәтіннің мағынасын, мақсаты мен тақырыбын ашу;
- 2.мәтіннің өқрылысын анализ жасау;
- 3.мәтіннің құрылысын психологиялық тұрғыдан қарастыру;
- 4.спичрайтинг тұрғысынан әсерлі ұсыныс беру;

Спичрайтинг саласында үздіктердің бірі болу үшін келесі қасиеттерге ие болу қажет:

- 1. тіл байлығының мол болуы;
- 2. әсерлі және әдемі сөйлеу;
- 3. шеттілдерін білу;
- 4. көптеген салаларда білімнің болуы;
- 5. Психологиялық білім;
- 6.араторлық өнерде тәжірибенің болуы.

Спичрайтингтің келесі түрлерін атап айтуға болады:

- 1. Бағдарламалық баяндамалар;
- 2. Көлемді баяндамалар: жиналыстарда, жұртшылықтың немесе акционрлер алдында айтылытын сөздер;
- 3. Әләкпе сөздер;
- 4.Шағын баяндамалар: пікір талас кезінде 1-2 минут ішінде айтылатын сөздер;
- 5. Сұхбат;
- 6. Журналистпен сұхбат кезінде немесе тікелей эфирде айтылатын сөздер.

Спичрайтингтің риторикалық әдіс-тәсілдері:

1. Риторикалық сұрақ

Риторикалық сұрақ қоб арқылы тыңдармандармен байланысты сақтап қалу.

2. Тыңдармандарға өзін мысал ретінде көрсету

мысалы «Бәз барлығымыз мұндай жағайға ұшырағанбыз...»

3.Кенеттік

Тыңдармандарға белгісіз мәліметті айту.

4.Гипербола

Назарды өзіңізге аудару үшін әсірелеп баяндау

5.Арандату

Аз уақытқа тыңдармандардың ойын кері бағытқа өзгерту

- Баяндалатын мәтіндерді үлкен екі топқа бөлуге болады
  - Халық алдында айтылатын сөздер (ауызша)

  - Полиграфиялық басылымдар (газет,журналға шығатын басылымдар)

Халықалдындаайтылатын сөзердің құрылысы негізінен жазушыға байланысты. Бірақ ондай мәтіндердің негізгі екі түрі бар:

Импровизация
Жазушы тек нақты мәліметтерді жинайды ал қалғанын айтушы өзі ойлап шығарады

Педанттар
Тәжірибесі жоқ араторлар. Оларға дайындалатын мәтіннің екі түрі бар:

Сөздерді мұқият дайындау және жазылу барысын қадағалау

Мәтінді қайталау, алдан-ала дайындалу

Пиарға қатысты оқулықтарды қарап отырсаңыз, спичрайтинг терминіне берілген мынадай анықтамаларды табуға болады:

- Ауызша айтылуға арнайы жазылған немесе кеңес берудің арнайы ауызша формасы үшін жазылған PR-мәтін арқылы жүргізілетін PR-технология. Тар мағынасында, PR-дың базистік субъектісінің жетекшісі көпшілік алдында сөйлеуге тиіс сөзін жазу.

Ғалым Л.М. Земляно ваның анықтамасы бой ынша, «Спичрайтер – бұл президенттер мен өзгеде ірі саяси тұлғаларға сөз жазып беруші лер. Спичрайтерлік қызметке көбінесе, журналистер таңдалады. Себебі журналистер қай сәтте қай аудиторияға, қалай және қай БАҚ арқылы әсер етуге болатынын нақты біледі». Бұл анықтаманың авторы субъект ретінде тек саяси тұлғалар мен президенттерді алып қарастырған. Ғалым пікірінше, спичрайтинг – тек саясатта ғана бар коммуникативтік технология.

Назарларыңызға рахмет!!!